

Foto: Saskia Vanderstichele

We hebben heel even in dezelfde straat gewoond, haar werk stond voor het raam en ik herkende meteen haar hand, de pasteuze, krachtige toets waarmee ze haar landschappen schildert. Anne Vanoutryve (°1977) woont ondertussen ergens anders in Gent en beschikt over een aardig atelier.

Anne Vanoutryve

Creëren en wroeten met de materie

De wil om kunstenaar te worden

Anne Vanoutryve is geboren in Kortrijk als dochter van een befaamde schilder, Robie Van Outryve (°1944) die deel uitmaakte van de kunstscène in die stad en zo kwam ze al van jongs af in contact met kunstenaars als Piet Moerman (1955-2021), Philippe Bouttens (°1951) en Rik Vermeersch (°1949). “Het waren vrienden van mijn vader en kunst was altijd aanwezig in ons huis.” Vader Van Outryve is een schilder pur sang maar is niet de ambitieuze kunstenaar die naam wil maken of meedoet aan wedstrijden, het is eerder moeder Noëlla die zich met de promotie van haar echtgenoot inlaat waarin ze werd aangemoedigd door prominente figuren als Raoul De Keyser (1930-2012) en Godfried Vervisch (1930-2014).

Op twaalfjarige leeftijd verhuist ze met de familie naar Diksmuide. De ouders van Anne waren textielhandelaars op de markten aan de kust en Diksmuide was een betere uitvalsbasis dan Kortrijk. In Diksmuide zijn ze de promotoren van de actuele kunst met de Galerie Monanus.5, die laat kennismaken met wat er op vlak van de kunsten zo allemaal evolueert, zowel in eigen land als ruimer.

Anne begon haar middelbare schoolopleiding dus in Diksmuide, waar toch een beduidend andere mentaliteit heerst dan in Kortrijk. “Ik heb er de richting moderne talen en economie gevolgd, er was ook niet zoveel keuze en er werd niet echt bij stilgestaan. Achteraf gezien had ik wel graag naar de maricolen (Instituut H. Familie) in Brugge gegaan, maar informatie verzamelen was niet evident in die dagen, er bestond nog geen internet.”

Na het secundair kiest ze voor een opleiding aan Sint-Lucas in Gent. “Ik had de wil om kunstenaar te worden, maar ik had geen tekenopleiding gehad en ik koos daarom de richting textiele kunsten. Ik heb daar vooral materialenkennis opgedaan.” Toen ze postuleerde was ze zich ervan bewust dat ze te weinig voorkennis had om de afdeling schilderkunst aan te vatten en dat ze wellicht niet door de ingangsproof zou geraken. Het feit

Anne Vanoutryve, *Brazilië*, 2001 olieverf op doek 100 x 120 cm

dat ze dat inzag, pleit voor haar. Ze heeft zich vooral door zelfstudie in het tekenen bekwaamd en doordat ze op een bepaald moment werd geëngageerd om tekenles te geven.

Anne Vanoutryve behaalde haar diploma van meester in de kunsten optie textiel in 1999 en gaat lesgeven. Maar ondertussen zet ze gewoon haar studies verder en behaalt haar tweede master, deze keer in de schilderkunst in 2001. Ze kreeg er les van twee rasschilders: Piet Moerman, die ze al kende en voor wie de materie ook zeer belangrijk was, en Ignace De Vos (°1954). Het ontbreekt haar duidelijk niet aan werkkraft en doorzettingsvermogen, kenmerken die wel eens meer aan West-Vlamingen worden toegeschreven.

Anne Vanoutryve, *Glacier Wall*, 2020, olieverf op doek, 180 x 180 cm

Een bepalende reis

Na het behalen van haar master in de optie textiel krijgt Anne Vanoutryve van haar ouders de kans om op reis te gaan. Ze kiest voor Zuid-Amerika en trekt er een achttal weken rond met een kotgenote. "Ik heb vooral de ongerepte natuur geëxploreerd en dat heeft heel sterke indrukken op mij nagelaten. Dat is ook de reden geweest dat ik daarna tijdens mijn studie schilderkunst vooral met landschappen ben bezig geweest en daar ook mee ben afgestudeerd." Ze verkende voornamelijk Brazilië met overgangen naar Paraguay en Uruguay.

Terug in België begint voor haar het beroepsleven en de tweede master. Ze geeft quasi voltijds les in de academies van Poperinge en in Kortrijk.

Zoals vele West-Vlamingen blijft ze ook na haar studies in Gent hangen. Ze heeft een job en koopt een huis. Het is in dat huis dat ik haar werk voor het raam zag staan, ik had alleen niet door dat zij daar ook woonde, dat hebben we samen pas later ontdekt toen ze ondertussen een andere kinderdroom van haar had waar gemaakt. Ze had als kind steeds verkondigd dat ze met een brandweerman zou trouwen, een toevallige ontmoeting in het legendarische café Het Damberd heeft gewild dat dit waarheid werd.

Geverfde landschappen

In 2001 wordt Anne Vanoutryve door Dirk Manesse, architect en docent, geselecteerd voor de tentoonstelling *Power of painting* in de Witte Zaal, de toenmalige (en helaas verdwenen) expositieruimte van Sint-Lucas Gent. Het jaar daarop neemt ze deel aan de wedstrijd *Stimulans* in Kortrijk en krijgt er de eerste prijs voor de afdeling schilderkunst. Ze blijft onvermoeibaar en krijgt de ene prijs na de andere, onder meer ook die van de Stad Harelbeke in 2006.

Anne Vanoutryve, *Dystopia*, 2019, olieverf op doek, 90 x 90 cm

Het is bij de tentoonstelling in de Witte Zaal dat ze Denise Van De Velde ontmoet en dat wordt een blijvende vriendschap. Denise Van De Velde had toen een gelijknamige galerie in Aalst. De galerie had een goede naam en een geïnteresseerd publiek. Haar steun en belangstelling heeft de kunstenaressen een echte boost gegeven. Denise Van De Velde heeft haar werk in de galerie getoond in het begin van het millennium en heeft mee de weg geopend naar andere initiatieven.

En er was natuurlijk ook Montanus.5, de galerie van haar ouders. Toen haar ouders naar Diksmuide verhuisden, kochten ze een oude fabriek van wasmachines. Daar was voldoende ruimte om te wonen, maar ook plaats voor een ruim atelier voor Robie Van Outryve. En het is op instigatie van de vele vrienden-kunstenaars dat het atelier ook werd gebruikt als galerieruimte. Er zijn tal van kunstenaars gepasseerd op deze 'passionele plek' zoals kunsthistorica Els Vermeersch het omschrijft in een van de met zorg uitgegeven catalogi. Het was een plaats waar jonge kunstenaars een forum kregen. Er werd ook regelmatig een biënnale voor jonge schilders georganiseerd. De galerie hield op te bestaan in 2018. De galerieruimte werd in 2021 even terug in gebruik genomen voor de tentoonstelling *44><77*, waarbij vader en dochter geverfde landschappen exposeerden

naar aanleiding van het feit dat Robie, geboren in 1944, 77 jaar werd en zijn dochter Anne, geboren in 1977, datzelfde jaar 44 werd. "Het is een opportuniteit om regelmatig te kunnen exposeren bij je ouders, maar het was in sommige gevallen ook een belemmering om andere galeriehouders te vinden die mijn werk wilden tonen."

Ongerepte natuur

Haar uitgangspunt is in eerst instantie de ongerepte natuur die ze diep in zich ervaart, het besef ook van de eigen nietigheid. Anne Vanoutryve: "De reis naar Zuid-Amerika was daarvoor van groot belang, hier had ik dat nog nooit zo intens ervaren. De mensen zaten er met hun wasbordje kleren te wassen in de rivier. Dat tafereel met die kleine mensen tegenover die overwel-

Anne Vanoutryve, *Road 77*, 2022, olieverf op doek, 24 x 18 cm

Anne Vanoutryve, *Sam*, 2022, olieverf op doek, 160 x 160 cm

“Mijn ouders hebben ons geleerd respect te hebben voor de natuur en ze spraken al over minder consumeren toen dat nog geen gemeengoed was.”

digende achtergrond was niet enkel een cultuurschok, maar voor mij duidelijk ook een natuurschok. We kwamen er op stranden waar niemand anders was, alleen in gezelschap van een groep schildpadden. Het benam ons de adem. Vooral het ongerepte, de afwezigheid van de mens laat bij jezelf het besef groeien van de eigen kwetsbaarheid en kleinheid. We zijn opgegroeid in de tijd dat men de mond vol had van de zure regen, daar horen we nu precies niets meer van. Daarna was er Tsjernobyl. Mijn ouders hebben ons geleerd respect te hebben voor de natuur en ze spraken al over minder consumeren toen dat nog geen gemeengoed was. De bedreigende natuur enerzijds en de bedreigde natuur langs de andere kant heeft mij altijd sterk aangesproken.”

In 2015 trekken Anne Vanoutryve en haar man naar IJsland. Het is een uitgestelde huwelijksreis maar ook wel een werkvakantie. Ze kan er met een stevige rubberboot en een ervaren gids ongestoord de smeltende gletsjers bekijken, filmen en fotograferen. Vijf jaar voordien was ze al eens met een zeilbootje vertrokken vanuit Langerbrugge aan het kanaal Gent-Terneuzen voor een tocht naar Tromsø, het meest noordelijke punt dat ze met dat vaartuig konden bereiken. Een half-Noorse collega van haar man bezat een zeilboot en met hem konden ze mee om de fjorden te verkennen. Ze wou er vooral de Svartisen (Zwart ijs) gletsjers gaan bezoeken en bestuderen. De beide gletsjers zijn de op één na grootste gletsjers van het Noorse vasteland. “Je voelt echt dat het ijs beweegt en ik heb daar heel veel schet-

sen en werken rond gemaakt onder de titel *Fading Landscapes*. Ik wou dat echt zien en beleven en ook de wilde zee ervaren en dat is dus echt allemaal gelukt.” In 2012 kon ze die werken vergezeld van een kleine catalogus tonen in het CC Het Perron in Ieper.

Van het verleden naar de toekomst

De werken van Anne Vanoutryve zitten nog altijd dik in de verf, maar vertonen ondertussen toch wat minder verfreiëf. Op mijn vraag hoe dat komt vertelt ze dat ze werkt met hetzelfde merk verf (Winton) als vroeger maar dat die minder pasteus is geworden en dat laat uiteraard zijn sporen na in het werk zelf. “Vroeger was die verf stug en had heel veel tijd nodig om te drogen en dat ik had erg graag, het omgaan met de materie zelf. Nu gebeurt het soms dat ik via via nog oude Winston-verf te pakken krijg. Daar ben ik dankbaar voor.”

Anne Vanoutryve: “Van Frans Vercootere (°1955) kreeg ik een uitnodiging om mee te werken aan een project *Le Combat de Marialoop*, een niet onbelangrijke veldslag in de buurt van Meulebeke tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ik heb me dan verdiept in het landschap uit het verleden, ik ben tenslotte opgegroeid in een streek waar de Grote Oorlog sporen heeft nagelaten en waar dat nog steeds voelbaar is. En door zo te graven in het verleden ben ik me daarna stilaan gaan toespitsen op het landschap in de toekomst en heb ik mezelf vastgepind op het

jaar 2068. Ik creëer nu landschappen die een archivering zijn van de toekomst. Het zijn dystopieën. Het zijn eigenlijk nog wel mooie landschappen, maar dan andere landschappen, mooi maar daarom niet leefbaar. Het zijn plekken waar het tropische gecombineerd wordt met ijs en sneeuw, waar ook verwoesting is. Het is niet echt futuristisch maar toch... 2068 heb ik gekozen omdat het voor mij misschien nog haalbaar is."

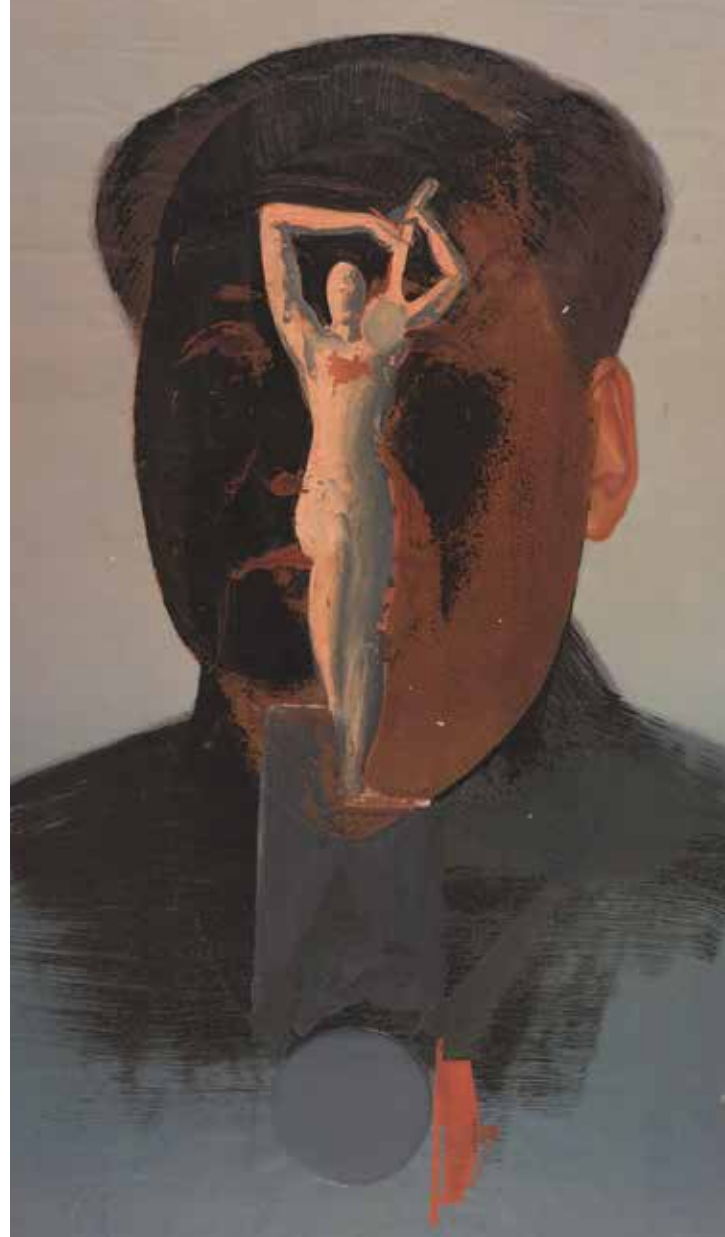
Voor Anne Vanoutryve is het plezier van het schilderen erg belangrijk en wordt het onderwerp soms ondergeschikt. "Het is voor mij eigenlijk gemakkelijker om een beeld dat ik voor ogen heb te creëren en uit te werken, dan het meer werken in of naar het abstracte. Het wroeten met de materie kan me erg bevredigen, maar het blijft een moeilijke balans."

Het portret van Sam

Het is nog niet zo lang dat Anne Vanoutryve ook portretten schildert. Haar dochtertje had een medisch probleem en daardoor is zij vele maanden lang aan haar huis gekluisterd geweest om voor het kind te zorgen. Het heeft geleid tot het maken van vele schetsen en het schilderen van portretten van mensen die voor haar iets betekenen. Het gaat niet alleen om haar familie, maar bijvoorbeeld ook om haar buurman die doof en halfblind is maar toch de moed nooit opgeeft. Tijdens een documentaire over Sam Dillemans (°1965) op tv maakte ze foto's van de kunstenaar, die ook af en toe bokst, terwijl hij uitgeteld op de vloer ligt. Ze heeft er een schilderij van gemaakt. Het is een goed werk en het is ook een 'afrekening', niet met Sam Dillemans, eerder met het verleden toen een jurylid bij haar afstudeerwerk, waar naast voornamelijk landschappen ook een reeks portretten bij waren, zegde dat ze te veel naar Dillemans' werk gekeken had. Ze kende de kunstenaar noch zijn werk op dat moment, pas later maakte ze ermee kennis in de galerie van haar ouders. "Nu kan ik tegen dergelijke opmerkingen, maar als je jong bent komt dat heel hard aan. Ik heb die portretten toen allemaal gescheurd." Juryleden moeten goed nadenken over wat ze zeggen aan een jonge kunstenaar.

Anne Vanoutryve is nu een evenwichtige, volwassen schilder met intrigerend werk dat ons met de neus op het belang van de natuur drukt en ons via haar schilderijen een ecologisch bewustzijn suggereert. Ze is niet drammerig met haar boodschap, ze neemt je gewoon mee op wandel. **DAAN RAU**

INFO Tentoonstellingen *Le pays sage*, 29 mei tot 20 juni 2022, Galerie Hermine & Siegfried De Buck, Gent — *Gery De Smet / Lieven Decabooter / Anne Vanoutryve*, 3 juli tot 25 september 2022, Galerie Morbee, Knokke — *Solotentoonstelling*, van 23 september tot 23 oktober 2022, Galerie Lloyd, Oostende — Website: <https://www.annevanoutryve.com>

Joris Ghekiere reizen op papier

2.7 –
27.11.22

muzee.be

**Mu.
ZEE**

Oostende
DE STAD
AAN ZEE

Vlaanderen
verbeelding werkt